آفرینش

نیما شهسواری

آفکینش

نیما شهسواری

توضیــحات کتــاب

کتــاب	آفکینش
مــؤلــف	نیما شهسواری
سال انتشار	۲۰۲۰/۱۳۹۹
انتشارات	وب‌سایت رسمی جهان آرمانی
این اثر به صورت رایگان و برای اطلاع‌رسانی عمومی منتشر شده است	
تمامی حقوق این اثر در انحصار مؤلف است	

فهرست

سخنی با شما

به نام آزادی یگانه منجی جانداران

بر خود وظیفه می‌دانم تا در سرآغاز کتاب‌هایم چنین نگاشته‌ای به چشم بخورد و همگان را از این درخواست باخبر سازم.

نیما شهسواری، دست به نگاشتن کتبی زد تا به‌واسطه آن برخی را به خود بخواند، قشری را به آزادگی دعوت کند، موجبات آگاهی برخی گردد و این‌چنین افکارش را نشر دهد.

بر خود، ننگ دانست تا به‌واسطه رزمش تجارتی برپا دارد و این رزم پاک را به ثروت مادی آلوده سازد.

هدف و آرمان، من از کسی پوشیده نیست و برای دانستن آن نیاز به تحقیق گسترده نباشد، زیرا که هماره سخن را ساده و روشن‌بیان داشتم و اگر کسی از آن مطلع نیست حال دگربار بازگو شود.

بپا خواستم تا برابر ظلم‌های بیکران خداوند، الله، یهوه، عیسی، انسان و یا هر نام دیگری که غایت و هدف را هماره باقدرت تلاقی داده است، فریاد برآورم و آزادی همه جانداران را فراهم‌سازم. رهایی جاودانی که دارای یک قانون است و آن احترام و آزار نرساندن به دیگر جانداران، گیاهان، حیوانات و انسان‌ها است.

بر خود ننگ می‌دانم که در راستای رسیدن به این هدف والا که همانا آزادی است قانون رهایی را نقض و باعث آزار دگر جانداران شوم.

با مدد از علم و فناوری امروزی، می‌توان راه گذشتگان را در پیش نگرفت و دگر چون گذشته برای نشر کتب از کاغذ استفاده نکرد، زیرا که این کاغذ از تن والای درختان زیبا غارت شود و موجبات مرگ این جاندار و تخریب طبیعت را حادث گردد.

من خود هیچ‌گاه نگاشته‌هایم را بر کاغذ، جان درخت نشر ندادم و تنها خواسته‌ام از ناشران کتب نشر ندادن این نگاشته‌ها بر کاغذ است. حال چه از روی سودجویی و چه برای ترویج و اطلاع‌رسانی.

امروز می‌توان با بهره‌گیری از فناوری در برابر مرگ و تخریب درختان این جانداران والا ایستادگی کرد، پس اگر شما خود را مبلغ افکار آزادگی می‌دانید که بی‌شک بی‌مدد از این نگاشته نیز هیچ‌گاه به قتل طبیعت دست نخواهید زد. اگر هم تنها هدفتان سودجویی است و بر این پیشه پا فشارید بی‌بهره از کشتار و قتل‌عام درختان می‌توانید از فناوری بهره گیرید تا کردارتان از دید من و دیگر آزاد اندیشان به‌حق و قابل‌تکریم گردد.

به امید آزادی و رهایی همه جانداران

پیدایش

به نام حرف و گفتاری از آزادی

به نام یاغی و طغیان و فریادی

که اینسان جان به قربانش در آن راهی

و فرجامش جهان در قلب آزادی

به نام شور و در وصف شجاعت‌ها

دلاور بودن و آن قطره در دل‌ها

به نام امید و بر دل آن هدف افرا

و تا جان باشد این جان در دل این راه

به نام آزادی و جام جهان آزاد

ز هر قیدی و هر بندی و انسان شاد

به نام جان شیرینِ تو حیوان راد

هدف آزادی‌ات رفع تو مشکل حاد

جهان دور از چنین قتل تو حیوان ماه

و گو برساختن حُرم تو را بر جاه

به نام هم‌دل و همراه و هم‌رزمان

همه خوبان سلحشوران در فردا

همه دنیای را اینان به تغییر همه دنیا

همه در راه آزادی و نابودی آن تن شاه

همه یکدل به کنکاش جهان آزاد

و باهم یکدل و فریاد اینان داد

بگو در راه این اهداف بس والا

پر از شور و شجاعت دل‌به‌دل در راه

پر از امید و با طغیانگری این راد

بگو جام جهان با عزم ما آزاد

هدف از گفتن این شعر گو پس چیست

چرا اینسان به نظم آورده بهر کیست

بگو گفتم چنین افسانه‌ای در شعر

و اینسان من سرودم از برای مهر

بگـــو گفـــتم ســـرودم ســـاختم ایـــن خانـــه را

ایـــن‌چنـــین وهـــم و خیـــال و ایـــن‌چنـــین افســـانه را

تـــا تـــو بیـــدار و بـــه طغیـــان خـــودت آگـــه شـــوی

بـــر دلـــت شـــور و بـــر ایـــن آزادگـــی‌هـــا ره شـــوی

تـــا خـــودت تنهـــا نبینـــی و بـــدانی ایـــن جهـــان

از ســـرآغازش همـــه طغیـــان و شـــور اســـت و فغـــان

ایـــن جهـــان و آن جهـــان را بیشـــتر از آنچـــه هســـت

تـــو نبینـــی خـــوف و ایـــن انســـانیت آگـــه شـــوی

بهـــر آن گفـــتم کـــه دیگـــر هـــیچ ترســـی در جهـــان

از خـــــدا خـــــالق نباشـــــد از دل شـــــیطان و جـــــان

ایــــن‌چنـــین گفـــتم منـــو بیـــدار بـــادا ای رفیـــق

از همـــه خـــواب و همـــه وهـــم و همـــه دنیـــا حقیـــر

بـــار دیگـــر ایـــن ســـرودم تـــا کـــه هشـــیار آدمـــان

بـــر قســـاوت‌هـــا و بـــر ظلمـــت بـــر آن الله خـــان

ایـــن‌همـــه وهـــم اســـت و لـــیکن در دلـــش صـــدها مثـــال

یـــک بـــه یـــک اســـبابِ بیـــداری انســـان‌هـــا کمـــال

بـــار دیگـــر مـــی‌ســـرایم ایـــن‌چنـــین افســـانه را

تـــا جهـــان آزاد و از ظلـــم خـــدا در هـــر رهـــا

بـــا دیگـــر بـــا مـــن و همـــراه مـــن ایـــن را بخـــوان

جـــام جـــم آزاد از عـــزم مـــن و تـــو مـــا کســـان

جام و دنیا و بگو این جام جم از هیچ بود

هیچ در قلبش نبود و این جهان از هیچ بود

یک خدا در قلب آن ساکن بگو از هیچ بود

هیچ در دنیا و این هیچ از پی آن هیچ بود

این تنِ تنها و این رحم و رحیم و مهربان

هیچ از دنیا ندارد او خودش از هیچ بود

تک بگو تنها بگو او در جهان خویش بود

تن بگو بی‌معنی و بود و نبودش هیچ بود

او به تنهایی گذر می‌کرد این جام جهان

وقت و این بگذشتنش از او برایش هیچ بود

او به دل دارد صفاتی و صفاتش هیچ بود

معنی هر کار و هر کردار او از هیچ بود

او نه مولود کسی و والد آن هیچ بود

صد هزاران نغمه از هیچ و برای هیچ بود

آن خدای نامی آری بر دل و بر خویش بود

خویش بود و هیچ بود و این جهان از هیچ بود

هر زمان تنهایی و تنهاترین تنها خدا

او به دنیا بود و این تنها به دنیا خویش بود

حال و احوال جهانش خستگی و ماندگی

او به جام جم به تنهایی خود در خویش بود

روز و شـــب تنهـــا و ایـــن تنهـــایی تنهـــا خـــدا

خســـته و درمانـــده و بـــی کـــس نبـــود او پادشـــاه

حـــال دنیـــای دگـــر مـــی‌خواهـــد او دنیـــای تـــار

روشـــن و پرجـــان کنـــد جـــام جهـــان را او بـــه کـــار

مـــی‌نشـــیند گوشـــه‌ای و بـــا تمـــام قـــدرتش

جمـــع جانـــداران فـــرا خوانـــد بـــه ســـیراب از عطـــش

او یکـــی صـــد ده هـــزار و ایـــن چنـــین او آفریـــد

جـــام جـــم را پـــر زه خلـــق خویشـــتن اینســـان بدیـــد

هـــر یکـــی بهـــر چـــه آمـــد بـــر دل و دار جهـــان

او شـــد اینســـان پادشـــاه و خلـــق او شـــد ایـــن کســـان

آن یکی صور است و اسرا و بگو حور و غلام

این یکی اضرا و جبریل و بگو از آن کلام

هفت و هفتاد و بگو هفت‌صد بگو هفتاد زار

سیل این جاندارگان را او فرشته نام داد

کار اینان چیست مدح است و ستایش بر خدا

او به تخت و این جماعت در برابر پادشاه

جز چنین خلقی بگو خالق چه می‌خواهد خدا

هر نفر بر پای او پا لیسی این پادشاه

شاد و دلدار است و او اینسان پر از صد ادعا

حال شد او خالق و فرمانروا و پادشاه

جز چنین پریا و این صدها فرشته از خدا

او به خود خلق آفرید حیوانِ جان و آن سرا

هیچ در امیال او جز درد تنها هیچ بود

او جهانی ساخت پر صدها هزاران از خدا

حال دیگر جام جم پر جان و در تکبیر بود

یك شد از صد بر دل میلیون او درگیر بود

در دل این آفریدن بهر اینان در نیاز

از غمِ تنهایی و اینسان به تنهایی فراز

او سه جاندار دگر در قلب اینان آفرید

از غمِ تنهای او اینسان به پروازی پرید

نـــام یـــک تـــن از دل آن صـــد فرشـــته از خـــدا

نـــام شـــیطان بـــود و آتـــش در دلـــش آتـــش بـــه راه

آن یکـــی اردان و از آن هـــیچ در دنیـــای خوانـــد

نـــــام اردان از دل عقـــــل و از آن افکـــــارِ جـــــان

گـــو بـــه آخـــر حـــور بـــود و او جهـــانی دور بـــود

نـــــام او مهـــــراز او قلـــــب و محبـــــت نـــــور بـــــود

ایـــن‌چنـــین پایـــان خلقـــت از خـــدا از پادشـــاه

او شـــــده شـــــاه جهـــــان و شـــــاه در شـــــالوده راه

روزگـــاری پـــیش‌تـــر او و بـــه دل درگیـــر بـــود

در دل تنهـــــایی و عزلـــــت جهـــــانش ســـــیر بـــــود

تـا کـه دنیـایی دگـر سـازد جهـان از خـویش بـود

او پـــی آن هـــیچ و در کـــام جهـــان خـــویش بـــود

حـــال دنیـــایی و تـــو خـــالق شـــدی بـــر جـــان مـــا

او دگـــــر تنهـــــا نبـــــود و در بـــــرش صـــــدها فـــــرا

جـــام جـــم ســـازد جهـــانی خلـــق و او ایـــن داردا

او بــــه عــــرش و در دل دنیــــا هــــزاری کــــاردا

بـــر دل دنیـــا شـــود او شـــاه و بـــر دنیـــا فـــرا

او هـــــزاران جـــــان و خلـــــق خویشـــــتن‌هـــــا داردا

ایـــن گـــذر دارد زمـــان و ایـــن نظـــام از دیـــر

او دگـــــر جـــــان‌هـــــا بـــــه دنیـــــا دارد و درگیـــــر

آن جهـــانِ پـــیش‌تـــر خـــالق در آن تنهـــا

حــال دنیــایش پــر از حــور و ملائــک ایــن‌چنــین افــرا

صــبح و شــام و در دلــش هــیچ از پــی آن هــیچ

او بــه تخــت قــدرت و دنیــا بــدو هــم‌کــیش

خلــق او بــی هــر اراده در جهــان خــویش

او چنــین آن آفریــد و در جهــان هــیچ

صــبح و شــام و روزهــا در هــم بــه رو در پــیش

او بــه قــدرت پــیش‌تــر دنیــا بــرایش هــیچ

گفــتم از جبــر و از آن خلقــی کــه جــان باشــد

لــیکن ایــن قــدرت زِ یــزدان را بگــو راه شــهان باشــد

این همه جان‌ها نه یکسان بی‌اراده در قفس باشد

او به تکیه عقل و دل از جان و از کام نفس باشد

ولیکن بیشتر در حصر و در زنجیر اسارت‌ها

بدینسان بی‌دل و فکر و در این کام کهان باشد

خلاصه گفتن از این خلق و خالق آن خدا یزدان

خلق و خالق پر تناقض قلب دنیا و جهان باشد

تو با این گفته از من هم‌سخن راهی

که خلقی حصر و آن دیگر به آزادی جهان باشد

شهنشاهی شده این خالق یکتا

برابر پای او صد غلم و صد احرا

شـــبانگاه و بـــه روز و وقـــت بـــی‌وقتـــان
همـــه بـــر پـــای او ســـر ســـاید و یکســـان

یکـــی از صـــبح تـــا شـــامش همـــه تکبیـــر
و دیگـــر بـــا جهـــان خویشـــتن درگیـــر

یکـــی مـــی‌گویـــد از زیبـــایی یـــزدان
یکـــی بـــر پـــای او ســـر ســـاید و حیـــران

یکـــی از صـــبح تـــا شـــامش همـــه مـــدح اســـت
و دیگـــر بـــا فریـــب و حیلـــه در مکـــر اســـت

یکـــی القـــاب او را ایـــن‌چنـــین زریـــن
و از صـــبح و بـــه شـــامش مـــی‌کنـــد تکـــریم

به جمع حوریان در روی او ترسیم

و با شهوت‌گری این قصه را ترسیم

و او در کاخ و در قدرت و او والا

و او اینسان شود آن شاه و شاهنشاه

همه در روی او یکسان به هم تحقیر

و با کوچک شدن او می‌شود تکریم

به دنیایی که در آن یک تنی والا

و جمع دیگران در راه آن خودخواه

همه با هم برای شادی آن شاه

و از خود کوچکی سازد و او را می‌کند کبری

همــــــه دنیــــــای اینــــــان از بـــــرای شــــــاه

و او ایـــــن گونــــــه خلـــــق آورده اینــــــان کــــــاه

بگـــــو تنهـــــا بـــــود اینســـــان دگـــــر او کیســـــت

و در تنهــــــایی‌اش در پـــــــی بگــــــو در چیســــــت

و حــــــــالا او جهــــــــانی دارد و خلقــــــــــی

کـــــه مــــی‌ســــایند و بـــــر پــــایش شـــــد او مــــردی

انسان

به تکرار و به کرار و در این تکرار

صبح و شام و روزها باهم یکی در کار

او به تخت و اوج و این والانشینی‌ها

جمع اینان قطره‌ای از سیل این تکرار

بار دیگر از نو و آغاز این تکرار

بر سر و صورت زنند و هجوه‌ها بسیار

خالقی جام جهان داده و زین مست است

هر فرشته در برابر قید و در بست است

این‌چنین بر جان آنان این‌چنین فرمود

بر من و پا سر بسایید، بر منِ نَمرود

من جهانی داده‌ام کز خلق آن مستم

در برابر من شما خالق خدا هستم

این‌که من از هیچ جان دادم به بی‌جانان

این‌که آنان را جهانی داده‌ام آسان

این‌که هر دم بازدم می‌آید و تردید

از من و قدرت من است و از من فردید

هر چه در جام جهان باشد همه از آن من

من خدایم من شمایم من شهم بیدار تن

ایـــن جهـــان داریـــد و تنهـــا کارتـــان آری مـــن اســـت

ســـجده بـــر پـــای و بـــه خـــاری در برابـــر ایـــن تـــن اســـت

هر چه دارید از من است و از مـن است و از مـن است

مـــن همـــه دنیـــا و دنیـــا از مـــن و مـــن از مـــن اســـت

مـــدح گوییـــد و بـــه ســـجده در برابـــر ایـــن خـــدا

هـــر چـــه در دنیـــا همـــه لطـــف مـــن و لطـــف از مـــن اســـت

ایـن‌چنـین تکـرار گشـت و ایـن جهـان تکـرار گشـت

هـــر نفـــر در ســـایش و ســـاییدن ســـر کـــار گشـــت

بـــاز هـــم آن نالـــه‌هـــا و یـــاوه‌هـــا و قصـــه‌هـــا

بـــاز هـــم آن شـــاه و شـــاهیِ جهـــان از آن خـــدا

باز هم مدح و ستایش بر خدا یزدان آه

باز هم این کرده تکرار است و این تکرار راه

خستگی دارد خدا زین جام جم پس چین چرا

هردگی با لودگی در هم در آیین خدا

باز آن یزدان شده غمگین از این تکرار آه

صوراسرافیل و بر پایش ببوسد آن خدا

حوریان با هر لوندی در برش ای خالقا

ما نمی‌خواهی و تاب از ما برید از ما خدا

بر دو پایش غلم سرتاسر به او اصرار کرد

آن ملیجک می‌کشد خود را که او بیدار کرد

جبرئیـــل و خـــوش‌نـــوازی‌هـــا و گفتـــار وســـیع

از خداونـــــدی و شـــــاهی و بزرگـــــی از عظـــــیم

بـــار دیگـــر در بـــرش شخصـــی و او اظهـــار کـــرد

چاپلوســـــی و ســـــتایش بـــــر خداونـــــدار کـــــرد

او بـدین خسـت اسـت و بـا ایـن چاپلوسـی‌هـا خـدا

روی نتوانـــــــد بگیـــــــرد از دل تکرارهـــــــا

هـر چـه بـر پـایش بگـو بوسـه زدنـد و ایـن خـدا

خســـته از تکـــرار و از اکـــرار ایـــن صـــد قصـــه‌هـــا

او دگـــر تـــاب چنـــین روزی نـــدارد ایـــن خـــدا

بـــــار دیگـــــر فکـــــر او تغییـــــر دنیـــــا از ســـــماء

تـا بـدین جـا خوانـده و دانسـته از ایـن بنـدگی

حـال آن روی دگرهـا را ببـین در زنـدگی

در جهـانِ ایـن‌چنـین جمعـی زِ حیـوان نیـز بـود

ایـن دگـر جـان‌هـا کـه بـر جـان خـودش درگیـر بـود

او کـه بـی‌خـواه و بـه ددخـواهی یـزدان گیـر بـود

در جهـان منـزل بـه او از ظلـم ایـن شـب‌گیـر بـود

او بـه دنیـا آمـد و بـی‌آنکـه خـود خواهـد چنـین

هـر کـه بـر دنیـا بـود او بـر همـین درگیـر بـود

لیـک ایـن جـان را بگـو انبـات را بـر هـم چنـین

اینکـه او بـی‌فکـر و بـر جـام جهـان درگیـر بـود

هــر چــه در دنیــا کنــد بــی‌فکــر او را ایــن خــدا

ایــن‌چنــین فردیــد و در کــار خــودش درگیــر بــود

بــاز هــم ظلــم و ولــیکن ایــن‌چنــین مظلــوم‌هــا

او بــه هــر کــاری کنــد هیچــی نفهمــد گیــر بــود

ایــن زمــان خــوردن اســت و ســر دریــدن آن خــدا

هــر چــه در دنیــا کنــد آری خــدا تقصــیر بــود

بــاز هــم کشــتن بگــو بــار دگــر آن ظلــم‌هــا

ایــن‌چنــین دنیــا فریــد و بــر همــین تکــریم بــود

بــر دگــر مــی‌تــازد و از بهــر آن خلــق آمــد آن

ایــن خــدا در کــار دنیــای خــودش هــم گیــر بــود

شـهوت و خاموشـی رانـدن بـه جنسـی در خـلاف
ایـن خـدا دانـد کـه تـدبیر از دل تزویـر بـود

هـیچ در کـار خـودش مختـار بـوده آری آن
ایـن خداونـدی پـر از ظلـم و بگـو تحقیـر بـود

ایـن‌چنـین مـی‌بینـد و جمـع فرشـته حوریـان
حـال در فکـر و بـر ایـن جـام جهـان تقـدیر بـود

یـک از آن اردان بگـو جمعـی زِ فکـر و بکـر دار
کـین خـدا بهـر چـه آورده جهـان تـدبیر بـود

چیسـت ایـن جـام جهـان بهـر چـه آمـد ایـن پدیـد
ایـن‌کـه تکـرار مکـرر حاصـلش هـم پیـر بـود

هــر کــه در جــام جهــان باشــد همــو هــیچ اســت و آه

ایــــن همـــــه اســــبابِ بــــازی خــــدا تکبیــــر بــــود

حاصــل و فرجــام ایــن دنیــا چــه باشــد چیســت راه

ایــــن کــــه آغــــازش چنــــین پایــــان او درگیــــر بــــود

آن یکــی مهــراز و پــر مهــر اســت و ایــن افســانه مــاه

ایــن جهــان هیچــی بــه جــز ظلــم خــدا شــب‌گیــر بــود

بهــر چــه آورده ایــن حیــوان و ایــن خــو از کجاســت

جــــان هــــم را مــــی‌درنــــد و نالــــه مــــن دیــــر بــــود

ایــن‌چنــین بــا خفــت و خــاری کُشــند و خــون بــه راه

ایــــن چــــه ظلمــــی از بــــرای خــــالق تزویــــر بــــود

شــر بــه شــیطان نــام او را ایــن‌چنــین خوانــد خــدا

آتشــی بــر جــان و دل ذهــنش همــه درگیــر بــود

بهــر چــه اینســان خــدا تحقیــر دارد ایــن ســرا

او بــه کوچــک بــودن مــا بــر جهــان تکبیــر بــود

ایــن جهــانِ خلــق ایــن دون مانــدن مــا آن خــدا

شـــادی و تکبیـــر و تـــدبیر و همـــه تزویـــر بـــود

سـر بـه پـایش مـرگ هـر مغـرور و ایـن هـذیان چـرا

بهـــر چـــه اینســـان خداونـــدی بـــدو درگیـــر بـــود

ایــن‌چنــین آن‌هــا بــه فکــر و در جهــان ایــن خــدا

ایـــن صـــدا فریـــاد اول در جهـــان پیـــر بـــود

دورتـــر گفـــتم کـــه یـــزدان خســـته از تکرارهـــا

حـــال دیگـــر جـــان تـــازه خواهـــد آری ایـــن خـــدا

این خدا کز روز و شب‌هایش همه یکسان شد است

او از ایـــن تکـــرار در کـــرار خـــود نـــالان شـــد اســـت

فکـــر و تـــدبیری بخواهـــد در چنـــین روز آن خـــدا

ایـــن جهـــان را بایـــد از تغییـــر و اســـبابی بـــه راه

او جهـــان دیگـــری خواهـــد جهـــان افســـانه‌هـــا

ایـــن‌چنـــین تکـــرار در آن جـــای دارد ای خـــدا

شـــور در گوشـــش همـــه غلمـــان و افـــران و حـــرا

کـــین چنـــین بایـــد جهـــانی ســـاخت از مزدورهـــا

این‌چنین گفتا که اضرا او دلش پر ظلم بود

شور او کشتن زِ هر جاندار و از هر غلم بود

یک به یک گفتند و هر کس رأی خود را دور داد

آن خدا بر تخت و اینان از برای گور زاد

آن یکی می‌گفت از خلق جهانی که در آن

یک به یک رو در به رو و جان به کشتار جهان

آن یکی می‌گفت آن حمد و ثنا را زور کن

بیش از آن پیشی که دارد در جهان از نور کن

این یکی دارد سخن از شوخی و ارشاد بس

صدهزاری این‌چنین منجک بباران در قفس

او بگوید از دل شهوت از این راندن هوس

بارالها این‌چنین بگذار در انظار خس

او همه حرفان اینان را شنید و فکر کرد

در جهان خویشتن دنیای دیگر ذکر کرد

حال تنها عزلتی بگرفت و در آن بکر کرد

با همه قدرت بر این خلق جدیدش فکر کرد

از صداها از دل رعد و از این افسانه‌ها

گرگ و میش و آتش خاکستر از باران آه

او به خاکی چنگ و از جانش از این اشکال‌ها

این‌چنین زاید خدا در کار خود شد کارگاه

آمـد از تنهـایی و بـر تخـت خـود جـا مـی گرفـت

ســـوربانان طبـــل و شـــیپور از دل آوا مـــی گرفـــت

گفـت جمعـا هـر کـه در خـاک و از آنِ کبریاسـت

روز روزِ خلـــق ایـــن یکتـــا بگـــو ایـــن عرشیاســـت

از همـــه جـــا آمدنـــد و در بـــرش بـــر خـــاک بـــود

او چنـــین یـــزدان قهـــاری وزیـــن بـــی‌بـــاک بـــود

لـــب ســـخن داد و بگفتـــا از چنـــین خلـــق نیـــاز

او نســـــان آورده بــــــر جــــــام جهــــــان او را فــــــراز

مـن بـه قـدرت سـاختم ایـن خلـق را اینسـان زِ خـاک

ایـــن نهـــای خلقـــت مـــن باشـــد ایـــن زنـــدار پـــاک

او نهـــای بـــازی و اســـبابِ مـــن باشـــد جهـــان

بـــا همـــو دیگـــر نباشـــد هـــیچ تکـــرار و خـــزان

او بـــه عقـــل آذیـــن و در کـــام جهـــان تنهـــای زاد

ســـــیل او مـــــا را زِ هـــــر بیکاریـــــا آزاد بـــــاد

هـــر چـــه در فکـــر شـــما باشـــد در او اینســـان بدیـــد

او نهـــــای خلقـــــت مـــــن باشـــــد آن انســـــان بزیـــــد

او دگـــر مـــا را ز خاموشـــی جهـــان بیـــرون کنـــد

او مـــــرا در ایـــــن‌چنـــــین افســـــانه‌ای افســـــون کنـــــد

او همـــه بـــازیِ مـــن باشـــد جهـــان را دون کنـــد

او دگـــــر تنهـــــا نـــــزارد بـــــر جهـــــانی چـــــون کنـــــد

بـا همـان قـدرت کـه در نطفـش نهـادم مـن نسـان

بـــا دلِ انســـان بگـــو صـــد حیلـــه را مســـتون کنـــد

مـا دگـر از صـبح و تـا شـام و نگـاهی بـر جهـان

مـــا بـــه کـــردار نســـان و او جهـــان افـــزون کنـــد

ایـــن‌چنـــین گفـــت و ملائـــک در برابـــر آن خـــدا

رأی او ســـجده بـــه پـــای ایـــن‌چنـــین انســـان خـــدا

یـک بـه یـک آن حـور در قامـت بـه خـاک و خاکسـار

ایـــن غلامـــان جملگـــی بـــر پـــای او اینـــان بـــه خـــار

نوبـــت آن صـــد فرشـــته مالکـــان روز غـــار

یـــک بـــه یـــک در پـــای او اینـــان بـــه خـــاک و خاکســـار

شـــاه در بـــالا و بـــر تخـــت و نســـان بـــر پـــیش هـــار

پـــر تفخـــر بـــر چنـــین خلـــق و بـــر اینـــان خاکســـار

ناگـــه او دیـــد از دل ایـــن صـــد فرشـــته بـــاک‌دار

آن ســـه تـــن مغـــرور، برپـــا و بـــه روی شـــاه خـــار

امـــر کـــرد و نهـــی کـــرد و گفـــت بـــر آن جـــام دار

جملگـــی بـــر پـــای مـــن بـــر پـــای انســـان کـــارزار

شـــورش و طغیـــان بـــه پـــا گشـــت و چنـــین آزادگـــی

در جهـــان آمـــد پدیـــد و دور اینـــان بردگـــی

آن ســه تــن بــی‌بــاک پــر شــور و شــجاعت بــا هــدف

پـــر غـــرور و بـــا امیـــد و ایـــن‌چنـــین گفتـــار رفـــت

ایـن چـه آیینـی و اینسـان چیسـت ایـن خلـق پلیـد

ذره‌ای مهـــر و امیـــد از قلـــب اینـــان پـــر کشـــید

ایـن‌چنـین محتـاج و اینسـان بـر جهـانی زور بـود

ایـــن بـــه دنیـــا آیـــد از ظلمـــش جهـــانی کـــور بـــود

قلـب او محتـاج و غـرق صـد نیـازی دور بـود

او بـــه کشـــتار نفـــس آیـــد جهـــانش گـــور بـــود

عقـل در کنکـاش ایـن ظلـم عظیمـا ای خـدا

بهـــر چـــه آورده ایـــن انســـان فـــانی را خـــدا

او کـزین دیـوانگی‌هـای جهـان دارد نشـان

او بـــه دنیـــا آیـــد و دنیـــای را دارد خـــزان

از قِبَل عقلی که در او این‌چنین شب‌گیر بود
جام جم را او به زشتی می‌برد درگیر بود

تا کجا اینسان پلشتی تا کجا این بردگی
تا کجا مرگِ غرور، فریاد در آزادگی

این‌چنین خلقی پدید آورده در انظار دید
او حقیر و هر که در دنیای خود تحقیر زید

تا کجا خواهی که با کوچک نمایی‌های ما
این‌چنین خود را بزرگ و این‌چنین خود پادشاه

رانده‌شدگان

این سخن‌ها را بگفتا و خدای زور بود
اولش مهراز و اردان و به شیطان دور بود

ناگه از خشمی که یزدان دارد از ایشان پدید
جملگی خاموش کرد و پرده از جانش درید

صد سخن دارد هزاران‌ها سخن از خلقِ آز
لیک بر آن جملگی عرضه نماید در فراز

ناگه از خشم خدا دنیا تکانی آن چنان
لرزه بر اندام حور و بر ملائک بر نسان

این‌چنین بر داد و بر فریادهایی سر کشید

از صدایش این جهان بر جام دیگر پر کشید

گفت بر اضرا و بر اصرا و بر هر دیگری

مزدخواهان و به مزدوری خداوند پلید

وای از این جمعی که دارد بر من و بر من غرید

پاسخت را می‌دهم با صد عذاب و جان درید

یک به یک شیطان و اردان و بگو مهراز جان

با دو دست بسته بر زندان دیگرها برید

این زِ خشم ما بگو جبار و قاسم ضار هست

این خدایِ مرگ و درد و صد شکنجه کار هست

ایـــن‌چنـــین بردنـــد و در آتـــش فتانـــدن جانشـــان

ضـــجه‌هـــا آمـــد خـــدا راضـــی و از کردارشـــان

ســـر بریدنـــد و دوبـــاره ســـر بیامـــد او پدیـــد

بـــا دو میلـــه چشـــم را آورده بیـــرون آن دریـــد

خنجـــری بـــر جـــان آن را بیشـــتر کـــارد بـــه جـــان

مـــی‌کشـــد زنـــدار بـــازم مـــی‌کشـــد او جانشـــان

آب چرکـــاب و مـــذاب و تشـــنگی‌هـــای بـــه جـــان

مـــی‌کشـــد او مـــی‌بـــرد ســـرها بـــه تیغـــی کنـــد ران

مثلـــه کـــرده جـــان او را مـــی‌درد ایـــن ظالمـــان

بـــا شـــقاوت مـــی‌کنـــد انـــدام او را بـــر دهـــان

بـــاز هـــم دریـــایی از خـــون و بـــدو آن غـــرق کـــرد

کشـــت او جـــان را دریـــد و بـــار دیگـــر عـــرض کـــرد

قصـــه قتـــل و چنـــین دار جنایـــت طـــولی اســـت

ایـــن خـــدا در طـــول ایـــن بـــا صـــد شـــقاوت عـــرض کـــرد

در چنـــین طـــول و درازی کـــس شـــکنجه داد داد

جمعـــی از خلـــق خـــدا بـــر کـــار او افکـــار زاد

بـــا خـــودان گفتنـــد ایـــن درد شـــقاوت آه چیســـت

ایـــن‌چنـــین آتـــش زدن بیچـــاره کـــردن بهـــر چیســـت

آن ســـه تـــن بهـــر چـــه گفتنـــد و چنـــین آزار زاد

ایـــن خـــدا تـــا کـــی کجـــا بهـــر همینـــان کـــار داد

ما که در کام جهان مدح و به پابوسیِ شاه

گر به عصیان آمدی اینسان به درد و قتل گاه

این چنین گفتند و در فکر و به روز دور گاه

سرنوشت و روزی و فردا و سلاخی که شاه

جمعی از اینان به دور افکنده این فکر فرا

لعنت و نفرین به خود دارد چرا خرده به شاه

دیگران پر ترس و از درد و عقوبت از خدا

او چنین مسکوت و خاموش و در این افسارها

آری آن دیگر کسان در وهم این خالق خدا

هر نفر در کار خود بر خویشتن در قصه‌ها

ایـن‌چنـین پـر تـاب و اینسـان پـر تـنش ایـن جایگـاه

حــال یــزدان تخــت و او در جــای خــود شــد کارگــاه

ایـــن‌چنـــین فرمـــود آری پـــیش آور پـــیش دار

آن ســه عصــیانگر زمــین دار و بــه پــایم هــیچ خــار

بـــا دو دســـت بســـته آوردنـــد و اردان را فـــراز

شـــر بـــه شـــیطان کوفتنـــد او را زمـــین مهـــراز بـــاز

ایـــن‌چنـــین بـــا خشـــم بـــر روی همینـــان روی کـــرد

گفـــت از پایـــان دنیـــا و بـــر اینـــان زور کـــرد

هــر یکــی را گفــت بــا خشــم و غضــب بــا دردهــا

تـــا جهـــان باشـــد تـــو در دردی و تـــو در دورهـــا

یـک بـه یـک رانـده از ایـن فـردوس و از ایـن زورگـاه

تـــا جهـــان باشـــد پـــر از درد و بگـــو مغرورهـــا

لـــیکن از ایـــن بـــین آیـــد آن ســـؤال از حورهـــا

او چـــرا آنـــان بـــه نـــابودی نـــدارد زورگـــاه

تخـــم و بذرافشـــانی و حاصـــل شـــود اشـــجر فـــرا

او توانـــد مـــرگ برگـــی را کنـــد بـــر زورگـــاه؟

قـــدرت مطلـــق همـــه وهـــم اســـت و ایـــن افســـانه‌هـــا

از بـــرای خویشـــتن خوانَـــد خـــدا در قصـــه‌هـــا

گـــر نـــه او ایـــن خلـــق کـــرده، قـــدرت نـــابود نیســـت

ایـــن جهـــان بـــر امـــر یـــزدان آن‌چنـــان مجبـــور نیســـت

صــد هــزاری لاف گویــد ایــن‌چنــین آن شــاه شــاد

او بـــــه هیچـــــی هـــــر چــــه دنیـــــا دارد از آزاد زاد

امــــر کـــرد و ایـــن‌چنـــین آنـــان بـــه دور از دور داد

هــــر چـــه فرمـــان دارد از ظلـــم اســـت و او دســـتور داد

هــــر یکـــی از جـــان ایـــن طغیـــانگران در درد بـــود

یـــک‌بـــه‌یـــک گـــویم از آنـــان او خـــدای مکـــر بـــود

از هـــــم آری دور در جـــــایی مثـــــال گـــــور بـــــود

ایـــن‌چنـــین هـــر تـــن از آنـــان در بـــه در مجبـــور بـــود

دیـــدن دنیـــای و ایـــن زشـــتی پلشـــتی‌هـــا خـــدای

او بـــه تنـــگ از ایـــن‌چنـــین ظلـــم خداونـــدان هـــای

هـــر تنـــی دردی در ایـــن دنیـــا کشـــیده او بدیـــد
او بدیـــد و خویشـــتن جـــان و تـــنش را مـــی‌دریـــد

او بـــه هـــر درد جهـــان واقـــف بـــه ظلـــم آن خـــدای
وا مصـــــیبت درد دارد از تـــــن رنجـــــور وای

آن زنـــی کـــز ســـنگ بـــر جـــان و دلـــش آهـــی کشـــید
او بدیـــد و ایـــن‌چنـــین ظلـــم خـــدا را سرکشـــید

گـــر بـــه جـــان آن زنـــی بـــا زور اعراضـــی رســـید
او خـــودش را در دل خـــون و بـــه خـــون‌هـــا مـــی‌دریـــد

هـــر چـــه در دنیـــا بـــه جانـــداران چنـــین در ظلـــم بـــود
او همـــه درد جهـــان را یکســـره بـــر جـــان کشـــید

ایـــن‌چنـــین مهـــراز در قلـــب جهـــان در ظلـــم بـــود
صـــد هـــزاران مـــرد و او زنـــده بـــه جـــان کفـــر بـــود

آن یکـــــــی بیـــــــدار دل اردان و از او هـــــــیچ دان
هـــیچ کـــس از او نگفـــت و او بـــه دنیـــا دیـــر خـــوان

خـــــالق ظلـــــم و پلیـــــدی خـــــالقِ بیمـــــار خـــــان
آن خـــــدا اردان بـــــه قعـــــر آب و در دریـــــا فتـــــان

او دلـش یکسـان بـه فکـر اسـت و همـه دنیـا خیـال
ایـــن خـــدا دردی دهـــد دنیـــا بـــرایش فکـــر بـــال

او همـــــه دنیـــــایِ خـــــود را در دل فکـــــر آفریـــــد
از همـه صـبح و بـه شـب‌هـا فکـر و او در فکـر زیـد

بـــر دل آن نیســـتی هســـتی اینـــان در پســـی
ایـــن ســـرآغاز و ســـرانجام همـــه از چیســـتی

از خـــدا از خلقـــت و از شـــاهی و شـــاه جهـــان
مبـــدأ و مأخـــذ بـــه ایـــن دیـــوانگی‌هـــای جهـــان

از دل ظلمـــت بـــر آن نـــوری کـــه در صـــحرای دیـــد
مـــــاورایی در دل دنیـــــا در آن عصـــــرای زیـــــد

زیـــن چنـــین بـــودن در ایـــن دار مکافـــات خـــدا
ایـــن‌چنـــین دیـــوانگی‌هـــایِ خـــدا خـــالق زِ شـــاه

از دل ظلمـــت از آن کشـــتار و از بیـــدار پیـــر
وانگهـــی دنیـــای در ظلـــم خـــدا قهـــار دیـــد

یــک نفــر را مــی کشــند و او چــرا اینســان پلیــد

بــــر دلِ درد و بــــه ذبـــح آدمــــان فرصــــت رســـید

او پـــر از صـــدها ســؤال و در دلـــش صـــدها خیـــال

او کــــه جـــان را مـــی‌دریـــد از ظلـــم یـــزدان محـــال

اردلان اردان مـــــا در قلـــــب ظلـــــم و در دل آب

او از ایـــن ظلـــم خـــدا بیـــدار باشـــد از تـــو خـــواب

آن یکـــی شـــیطانِ پـــر فخـــر و غـــرور ایـــن دیـــار

از دل او صــــدها ســـخن آمـــد خـــدا قهـــار هـــار

هـــر یکـــی از حـــرف اینـــان از بـــرای پـــوچی اســـت

ایـــن‌چنـــین شـــیطان بـــه زشـــتی تـــا خـــدا را هوشـــی اســـت

هــر کســی بــر دشــمن خــود مــی‌زنــد انــگ و خــدا

او کـــه قهـــار از چنـــین مکـــر و فریـــب و حیلـــه‌هـــا

حـــال در دنیـــا و شـــیطان را بـــه قعـــر ایـــن ســـرا

او بـــه آتـــش ســـوزد و جـــانش همـــه خـــونینِ راه

او پـــر از فخـــر اســـت و مغـــرور از جهـــان زور بـــود

او بـــه طغیـــانش خـــدا را ایـــن‌چنـــین مجبـــور بـــود

از همـــه دیـــدن نســـان و ایـــن جهـــان بردگـــی

او بـــــه بیـــــداری انســـــان او رهـــــا از بنـــــدگی

درد او آتـــش بـــه جـــان و همچنـــان در زور بـــود

مـــی‌کشـــند و بـــاز بیـــدار و جهـــانی کـــور بـــود

او به تهمت در جهان و نام او ننگین و پست

این خدا از دیدن ظلم خودش چون جور بود

دیدن این کوچکی‌ها و به تحقیر جهان

او بسوزد بار دیگر آتش آن نور بود

سرفراز و بر دل طغیان و بر عصیان جان

او به آزادی این جام جهان چون نور بود

هر یکی از این سه تن یک تن همه وصف رها

این بگو طغیانگری و این دلاور دور بود

هم و غم و گفتن هر شعر و هر دیوان ما

از برای دیدن آزاد دنیا جور بود

حـــال خوانـــدی و تـــو از فرجـــام ایـــن آزادگـــان

بهـــر انســـان گویـــد و خلـــق و خـــدا و ایـــن جهـــان

او فریـــد ایـــن نســـل را از خـــاک و از ریشـــه خـــزان

تـــا زِ بهـــر و بـــازیش اوقـــات شـــیرین در زمـــان

از تبـــار دور از فجـــر زمـــین و آســـمان

آن عـــدن فـــردوس و پیکـــار همـــه شـــاه جهـــان

بـــاز تصـــویری زِ انســـان و عـــدن در پیشـــگان

هـــر یکـــی از بـــازی او شـــاد باشـــد شـــادمان

ایـــن‌چنـــین ضـــرب از خـــدا و ایـــن تکـــان آن نســـان

شـــاد باشـــد ایـــن خـــدا از خلـــق ایـــن بـــدکارگان

شـــاد در دیـــد اســـت و از دیـــدار دیـــوان پار گـــان

در پـــی هـــم بـــا هـــم و در هـــم بـــه روی هـــم همـــان

ایـــن‌چنـــین بگذشـــت و او بـــار دگـــر تکـــرار گشـــت

ایـــن خـــدا خســـته از ایـــن خلـــق و پـــی آن کـــار گشـــت

بـــر وزیـــران امـــر تـــا بـــر پـــای مـــن اینســـان ســـجود

از پـــــس مـــــدح و بـــــه فکـــــر دیگـــــری بایـــــد فـــــرود

ایـــن نخـــواهم در چنـــین تکـــرار مـــن بـــی‌حـــال گشـــت

از چنـــــین خلقـــــی بگـــــو دنیـــــای مـــــن بیـــــزار گشـــــت

مـــن چنـــین فرمـــودم او باشـــد کـــه هـــر روزی جـــدا

از پـــــی کـــــار دگـــــر باشـــــد بگـــــو انســـــان خـــــدا

مـــن چنـــین آفـــرده او را کـــز همـــه دنیـــای راه

راه خـــــود را راه دیگـــــر او گزینـــــد در فـــــرا

ایـــن‌چنـــین خلـــق مـــن آن روز دگـــر دیـــروز نیســـت

او جهـــان تـــازه مـــی‌فرمایـــد و ایـــن زور چیســـت

ناگهـــان افـــرا ســـخن آیـــد کـــه ایـــن افســـانه را

ایـــن‌چنـــین آغـــاز باشـــد هـــر زمـــان روز خـــدا

او بـــه قعـــر ایـــن جهـــان بایـــد فـــرود و در ســـجود

آن یکـــی صـــد در هـــزار و طعمـــه‌ای بـــر گـــور بـــود

از جهـــان دیگـــری دیـــدن هـــزاران قصـــه‌هـــا

ایـــن خـــدا والـــی و یکتـــا از جهـــان خشـــنود شـــاه

هــــر زمــــان روز دگـــــر باشـــــد وزیـــــن تکرارهــــا

فکـــــر دیگـــــر راه دیگـــــر آمـــــد از شــــادی خـــــدا

ایــن‌چنــین گفــت و خــدا خشــنود از اینــان جــور بــود

یــک بــه یــک بــر پــایش ایــن خلقــی کــه او مجبــور بــود

امــر داد از قلــب فــردوس ایــن نســان بیــرون کننــد

بـــر چنـــین کـــاری همـــه دنیـــای را افســـون کننـــد

از درخـــت ســـیب و از گـــردش بـــه دور شاخســـار

از فریـــــب آن خـــــدا هـــــر چـــــه بکـــــارد شــــاهکار

از دروغ و از فریــــــــب و از همـــــــه افســــــونگری

از بریـــدن شـــاخه‌هـــا و نشـــر هـــر هـــذیان گـــری

از دروغی کز دلش این سالیان مغرور بود
راستی اینسان خدا مکر و خدای زور بود

او و از دادخواهی و داد از دل این کارگاه
این‌چنین شیطان به تهمت رانده انسان بارگاه

او پر از خشم از فریب خود از این دیوانگی است
این خدا بیمار و راهش تا ابد ویرانگی است

بیداری

از عدن دور و بدینسان رانده از این بارگاه

منزلش بر خاك و بر دار زمین و شاهراه

شاه دنیا با فریبش این جهان را فتنه کرد

با چنین بیداد انسان را، جهان را ختنه کرد

شور این دیوانگی‌های خدا در خون دمید

حال آدم در جهان او این‌چنین افسانه دید

این شروع زشتی و آن صد جنایت آن پلید

او به تختش، جانشین جان همه جان‌ها درید

داغ ایــن ننــگ و تجــاوز از چــه کــس در نــور بــود

آن کــه دیــد و شــاد از دیــدن چــه کــس چــون زور بــود

جامــه‌هــا را او دریـــد و بـــر تنـــان زخمـــی کـــه داد

ایـــن چـــه آیینـــی چـــه خفـــت از خـــدای کـــور بـــود

قتــل و درد و مــرگ بــا صــدها شــکنجه جــور بــود

ایـــن خداونـــد قســـاوت ایـــن خـــدای نـــور بـــود

هـــر نفـــر پـــر درد در جـــام جهـــان و آری آن

از چنـــین دیـــدن بـــه خـــود دنیـــا خـــود مســـرور بـــود

کـــودک‌آزاری و بـــر جـــان ضـــعیفان زاری اســـت

او چنـــین جـــان‌هـــا دریـــد و از جهـــانی دور بـــود

هـــر یکـــی را کشـــته و بـــر جـــان دیگـــر دردهـــا

ایـــن خـــدا دیوانـــه و بـــر جـــام جـــم مغـــرور بـــود

خـــون بـــه پـــیش و ذبـــح حیـــوان و همـــه از زور بـــود

ایـــن خـــدا زشـــتی فریـــد و بـــر خـــودش مســـرور بـــود

یـک بـه یـک هـر جـان حیـوان در پـس ایـن ظلـم‌هـا

آن خـــدا بینـــد در ایـــن دیـــدن چنـــین مغـــرور بـــود

جنـــگ و خـــون و کشـــتن و فریادهـــای زور بـــود

ایـــن نســـان از ظلـــم یـــزدان بـــر جهـــان مجبـــور بـــود

جنـــگ در میـــدان و ایـــن کشـــتار بـــی‌حـــد دردهـــا

ایـــــن همــــــه اســــــبابِ بـــــازی خـــــدای زور بـــــود

ایـن زنـان یـک دم همـه هـیچ و بـه ذاتـش شـور بـود

او خـــدا بـــود و بگفتـــا ظلـــم‌هـــا مکـــرور بـــود

کشـــتن و بـــر جانشـــان آتـــش بـــه ســلاخی خـــدا

از چنـــین خـــودکرده آری ایـــن خـــدا مســـرور بـــود

صـــدهزاری ظلـــم و از ایـــن ظلـــم‌هـــا مغـــرور بـــود

او بـــه دنیـــا مهـــره دارد ایـــن خـــدای نـــور بـــود

خـــالقی کـــز دیـــدن ایـــن ظلـــم‌هـــا شـــاد و فـــرا

او از ایـــن خـــودکرده اینســـان بـــر جهـــان مســـرور بـــود

از بـــــرای بـــــازی‌اش اســـــباب دارد در جهـــــان

او دگـــر بینـــد وزیـــن دیـــدن شـــده شـــاد از زمـــان

ایـن‌چنـین بگذشـت و او شـاد از چنـین خلقـی کـه آه
از پـــس کشـــتن بگـــو کشـــتار دیگـــر جـــور بـــود

حـــال در فـــردوس و در آن کـــاخ‌هـــای بـــس فـــرا
او بـــه لـــذت بینـــد از دیـــوانگی انســـان خـــدا

هـــر زمـــانی از زمـــان دیگـــری اینســـان جـــدا
ایـــن‌چنـــین اســـبابِ بـــازیش جهـــانی دور بـــود

وای بـــس کـــن ایـــن همـــه دیـــوانگی‌هـــا را خـــدا
ایـــن‌چنـــین ظلـــم گـــران از دســـت انســـان فکـــر شـــاه

ایـن جهـان سـر تـا تهـش ظلـم اسـت و بیـداد از خـدا
از جهـــان زشـــتی‌اش برخویشـــتن مســـرور شـــاه

ایــن همــه کــم نیســت آن بــار دگــر در فکرهــا

ایـــن خـــدا بـــازیِ دیگـــر ســـازد از ایـــن دردهـــا

او کـه از بازیچگـانش در جهـان اینسـان خـوش اسـت

بـــازی دیگـــر بســـازد بـــر جهـــانش دل‌خـــوش اســـت

بهـــر فـــردا فکـــر دارد بهـــر غلیـــان فکـــر راه

بهـــر نظـــم و بـــازیِ انســـان بگـــو ایـــن مکر گـــاه

او بـــه ســـودای جهـــانی تـــازه و ایـــن کار گـــاه

بـــا نســـان هـــم‌صـــحبت اســـت و بـــا نســـان از شـــرمگاه

بـــازی بســـیار و ایـــن‌هـــا هـــر نفـــر مهـــره زِ شـــاه

بـــــر دل انســـــان بگـــــو بـــــذر دروغ و دردگـــــاه

نــوح را مــی‌خوانــد و او را بــه خــود همــراه کــرد

بــازی ظلمــش بــه ایــن دیــوانگی‌هــا ســاز کــرد

کشــت هــر تــن را و نســل هــر نفــس را خــار کــرد

بــا همــه طوفــان و ســیل و او خــودش را شــاه کــرد

از دل الــــواط از لــــوطی و از صــــد قــــوم‌هــــا

او بــه بــازی مــی‌دهــد انســان و انســان شــاه کــرد

بــارش ســنگ و بــه رجــم هــر نفــس او شــاد تــا

ایــن جهــان را او بــه بــازی خــودش بــد جــاه کــرد

از ســــــلیمانی و از داود و از ایــــــن شــــــاهراه

بــــر زن دیگــــر زنــــا و شــــوی او را آه کــــرد

از دل خضـــر و بـــه کشـــتار نفـــس او کودکـــان

بـــی‌مهابـــا او جهـــان را خانـــه بـــدخواه کـــرد

قـــاتلان را جـــاه دارد در ســـرای و پـــیش‌راه

او بـــه موســـی درس کشـــتار خـــودش را یـــاد کـــرد

هـــر نفـــس از جـــان و حیـــوان و نســـان و هـــر گیـــاه

او بـــه کشـــتار جهـــان ایـــن نغمـــه را آغـــاز کـــرد

آیـــد از او پـــور و مـــریم ایـــن جهـــانش نـــاز کـــرد

او بـــه شـــهوت لانـــه و فرزنـــد خـــود را دار کـــرد

صـــد هـــزاران ســـال از پیـــدایش ایـــن ظلـــم شـــاه

تـــا ابـــد جـــام جهـــان را او بـــه ظلمـــش بـــاز کـــرد

قـــاتلی آمـــد میـــان و او کـــه درس شـــاه داد

ایـــن محمـــد نغمـــه دیـــوانگی آغـــاز کـــرد

ســر بریــدن ذبــح دســتان و بــه پــایش چشــم‌هــا

الحـــق او پـــور خـــدا بـــود و جهـــان را آز کـــرد

صـــدهزاران قصـــه و صـــدها پیـــام از آن خـــدا

بـــازی آمـــد بـــازی دیگـــر جهـــان آغـــاز کـــرد

درس ایـــن دیـــوانگی‌هـــا از خداونـــد نیـــاز

او بـــه شـــادی خـــودش جـــام جهـــان را بـــاز کـــرد

ایـــن نـــه فرجـــام و بـــه فرجـــامش بگـــو آن دورهـــا

ظلـــم دیگـــر از پـــس ظلـــم دگـــر آغـــاز کـــرد

ایـــن عـــدن بـــود و جهـــنم از شـــما از کـــافران

نغمـــه‌ی دیـــوانگی‌هـــای جهـــان را ســـاز کـــرد

ســـر بریـــدن مثلـــه کـــردن آتـــش و آبِ مـــذاب

او بـــر ایـــن دیـــوانگی‌هـــای خـــودش هـــم نـــاز کـــرد

بـــاز آن بـــازی و ایـــن مهـــره بـــه دســـت شـــاه شـــاد

او ســـرایید و بـــه نغمـــش ایـــن جهـــان همـــراز کـــرد

بارالهـــا بـــس کـــن ایـــن دیـــوانگی‌هـــا را خـــدا

او از ایـــن اشـــک و بـــه درد ایـــن جهـــان خـــود شـــاد کـــرد

بایـــد ایـــن دیـــوانگی‌هـــا را بـــه پایـــان آدمـــان

هـــیچ نتوانـــد بـــه جـــز دســـت خـــودت هـــم کـــار کـــرد

بـــی‌دریغـــا ایـــن زمـــان از ظلـــم و از بیـــدادها

ایـــن همـــه دیـــوانگی‌هـــا از پـــی شـــادی خـــدا

او چنـــین اســـباب ســـازد مهـــره در بـــازی شـــاه

نشـــر صـــد ظلـــم اســـت و بـــی‌پایـــان همـــه بـــازی آه

ایـــن نســـان آن دیـــد و بـــی‌تـــاب از بـــت بـــدخواه‌هـــا

ایـــن‌چنـــین افســـون ایـــن دیـــوانگی‌هـــا شـــاهراه

جمعـــی از اینـــان همـــه مـــدهوش و بـــس دیوانـــه بـــود

آن خـــدا خـــالق و او عبـــد و غـــلام آمـــاده بـــود

بـــر دو پـــای شـــاه مـــی‌زد او چنـــین بوســـه خـــدا

از چنـــین خلـــق نفهمـــی او بـــه خـــود مســـتانه بـــود

عارفـــان بودنـــد و آن پـــرواز، تجلـــی از خـــدا
در پـــی اوهـــام و در وهـــم خـــدا دیوانـــه بـــود

جمعـــی از اینـــان بـــه فرمـــانش همـــه ســـرها بـــه دار
او زِ خلـــق ظالمـــان بـــر ظلـــم خـــود حیرانـــه بـــود

در دلـــش مجنـــون و از خـــون بـــر عـــدن دل‌دار وار
تـــا نهایـــت او بـــه مـــزدوری خـــود جانانـــه بـــود

بـــا فریـــب و خلـــق هـــر زشـــتی شـــده ایـــن کـــار شـــاه
او از انســـان و جهـــان خـــود چنـــین مســـتانه بـــود

در دل ایـــن خلـــق خـــواب و در دل ایـــن ظالمـــان
بـــار دیگـــر جســـته فریـــادی کـــه او آزاده بـــود

ایـــن زمـــینِ پـــر عـــذاب و ایـــن جهـــان خالقـــان

گـــو تـــو فریـــادی در آن باشـــد و اینســـان شـــادمان

عاشـــقانی در جهـــان رســـته بـــر ایـــن بیـــدادگان

ایـــن‌چنـــین آغـــاز شـــور ایـــن‌چنـــین بیـــدارگان

از تمـــــام دور از دیـــــر و زمـــــانی داد کـــــرد

ایـــن جهـــان آزادگـــان دیـــد و همـــه فریـــاد کـــرد

بـــاز فریـــاد و بـــه طغیـــان و بـــه عصـــیان بیشـــتر

ایـــن چنـــین آغـــاز شـــور و نفـــی آن بیـــداد کـــرد

هـــر یکـــی برنـــا دلـــش را در جهـــان شـــاه پیـــر

او بـــــه آزادی جهـــــانِ خـــــویش را تیمـــــار کـــــرد

هر یکی فریاد و بیدار او جهان خویش را

او به عزم و با دلش جام جهان بیدار کرد

هر نفس را بهر بیداری و گفتن ظلم شاه

او خدا انسان و ظلم و قدرتا بیزار کرد

با همه فریاد و با طغیان و با شوری که داشت

او همه جام جهان را با خودش بیدار کرد

یک تن و صد تن بگو صدها هزار و بی‌نها

همچنین انسان دلاور جام جم آزاد کرد

این جهان آن‌قدر دارد آن دلاور زادگان

جام جم دنیا و انسان را همو بیدار کرد

فصل دیگر آمده کز این شجاعت شادمان

از خودش از خلق خود ابراز این بیزار کرد

باید این جمع نسان و دور آن آزادگان

در هم و با هم به جمع این جهان آزاد کرد

این تلاقی شد و این آزادگی‌ها در جهان

جام جم را چاره و یزدان و دیوان خواب کرد

آن سه تن مهراز و اردان و بگو شیطان بخوان

با نسان جمع و به جنگ آن خدایان جور کرد

این تلاقی حاصلش بیداری هر نسل و راه

باید این ظلم خداوندی کلامی گور کرد

آن شـــیاطین از دل و قعـــر و فـــرا در راه بـــود

بایـــد از هـــم بـــا هـــم و جمـــع نســـان را جـــور کـــرد

از دل دریـــا بیامـــد ایـــن‌چنـــین اردان فـــرا

در پـــی مهـــراز و شـــیطان آمـــد و تـــرس خـــدا

آن خـــدا بـــا حیلـــه و آن صـــد فریـــب و آن ریـــا

او بـــه فرمـــانش همـــه جمـــع ملائـــک حورهـــا

دســـت در دســـت هـــم و دیـــوار و بـــین ایـــن شـــرا

خـــواب یـــک مـــدح دگـــر درد و بـــه رنـــج و کینـــه خـــواه

بـــاز هـــم درد و شـــکنجه آتـــش و رنـــج کـــرا

ایـــن‌چنـــین نتـــوان کـــه فریـــاد جهـــان را کـــور کـــرد

بـــا فریـــب و حیلـــه و در خـــواب ایـــن مغرورهـــا
او از ایـــن بگذشـــت و بیـــداری خـــود را نـــور کـــرد

از دل شـــــهوت بیـــاورد و خـــــدا را شـــــاد بـــــاد
او بـــــه آزادی زِ دنیـــــا غلـــــم و حـــــوران دور کـــــرد

ایـــن‌چنـــین عزمـــی زِ مهـــراز و بـــه شـــیطان و ردان
او خـــــدا را مکـــــر و حیلـــه ظلمـــتش را گـــور کـــرد

حـــال دیـــدار هـــم و جمعـــی از ایـــن آزادگـــان
بایـــد از گفتـــار هـــم جمـــع جهـــان را جـــور کـــرد

هـــر کســـی دارد ســـخن‌هـــایی فـــرا از ظلـــم شـــاه
از بـــه هـــم بـــودن از آن نقشـــارها صـــدها بـــه راه

از جهـــان ظلمـــت دیـــوان بـــد ظلـــم از خـــدا

از هـــزاران دردهـــا درمـــان ایـــن بـــد دردهـــا

از خـــدا و بنـــدگی‌هـــایش حقـــارت‌هـــای شـــاه

از پـــــس فریـــــاد آزادی و از دل‌هـــــا رهـــــا

از پـــی خاموشـــیِ بیمـــار اینـــان بـــرده‌هـــا

از دل بیـــداری و بـــا هـــم رســـیدن بـــر رهـــا

ایـــن‌چنـــین جمـــع همـــه آزادگـــان را نـــاز گشـــت

گفـــتن و صـــدها شـــنیدن جنـــگ جـــان آغـــاز کـــرد

از دل هـــم گفـــتن و بـــا هـــم یکـــی را ســـاز گشـــت

نغمـــــه آزادگـــــی را جـــــام جـــــم آواز کـــــرد

اتحـــاد ایـــن نســـان و آن دگـــر طغیـــانگران

شـــور و طغیـــان و شـــجاعت هـــم‌دلان هـــم‌راز کـــرد

بایـد ایـن بـا هـم بـه هـم بـودن شـود آغـاز آن

تـــا جهـــان را در دل آزادگـــی آغـــاز کـــرد

هـــر نفـــر آزاده دارد راه بـــر کـــردار شـــاه

ایـــن جماعـــت شـــور خواهـــد تـــا شـــود آن لشـــگرا

بـا هـم از مـرداب ایـن یـزدان گـذر ایـن قتلگـاه

بـــا هـــم و نشـــر همـــه آزادگـــی در ایـــن ســـرا

جمـع انسـان بـا همـه طغیـانگری‌هـا جـور گشـت

نغمـــه آزادگـــی جـــام جهـــان را نـــور کـــرد

پیروزی

دست در دستان همدیگر بگو همراه کرد

دوری این چند هزاران ساله را فرجام کرد

هم‌دلی با هم برای یک ره آن آزادی است

با هم و طغیانگران جام جهان انجام کرد

این همه ظلمت کشیدند و جهان بیدار کرد

این همه آزادگان ظلم خدا انظار کرد

باز این گفتن برای هر که در دنیاست او

دیدن و با دیدنش جام جهان بیدار کرد

یکـــدلان بـــا هـــم همـــه فریـــادی از آزاد کـــرد

هـــم قســـم بـــا هـــم همـــه آزادگـــی آواز کـــرد

هــر کــه در دنیــا بــه شــور آمــد بــه طغیــان او رهــا

خـــود جهـــان و خلـــق را در عاشـــقی پـــرواز کـــرد

ســـالیانِ ســـال ظلمـــت از خـــدا بیـــداد کـــرد

ایـــن جهـــانِ زشـــتی آن آزادگـــان بـــی‌تـــاب کـــرد

دیـــدن و خـــاموش نتوانـــد نشســـتن بـــر خـــدا

جنـــگ و طغیـــان را بـــه روی آن خـــدا آغـــاز کـــرد

حــال دســتان دســتِ همــدیگر جهــان همــراه کــرد

هـــم قســـم بـــا هـــم جهـــان و خـــویش را آغـــاز کـــرد

این همه پیمان به جان است و به آزادی قسم

تا جهان پاک از خدا باشد همه انباز کرد

روی این جنگ و به پیروزی همه هم‌فکر تا

نقشه‌ای خوش باشد و جام جهان آزاد کرد

بی‌مهابا نیست در جنگ و بدون هیچ راه

باید از فکر و طریقت این جهان همراز کرد

هم‌قسم با هم به فکر و حال در این خصم‌گاه

شاهِ بیداد از پی کشتار دنیا ناز کرد

این‌چنین کشتن عذاب و رنج‌ها و کینه‌ها

قدرت آزادی آزادگان را بیشتر پرواز کرد

هم‌قسم با هم جهان را می‌کند تغییر راه

با هم‌آوایِ هم جام جهان آزاد کرد

راه نزدیک این جهان باشد همه کوته خدا

این جهان را شر یزدان باید اینسان پاک کرد

تا جهان آزاد باشد جان و ایمان‌ها رها

زندگی آزاد جان‌ها معتبر این است راه

هم همه یکدل همه با هم همه همراه تا

جنگِ پایان در قیامت شور در افسانه‌ها

اولش این جام را با همتش آزاد کرد

بر رهایی و به زیباییِ جان آباد کرد

حـــال بایـــد همـــدل و همـــراه بـــود تـــا هـــر فـــرا

روز دیگـــــر آیـــــد و ظـــــالم خـــــدا در شـــــهر راه

آن عـــدن را بـــر عـــدم آورده و ایـــن ســـاز کـــرد

ظلـــم یـــزدان را بـــه دوش ایـــن جهـــان آزاد کـــرد

هـــم‌قســـم تـــا روز فـــردا روزگـــاران روز شـــاه

نغمـــــه آزادگـــــی را در جهـــــان آواز کـــــرد

نقـــش آمـــد در میـــان و ایـــن جماعـــت رزم‌خـــواه

تـــا بـــه روز و در قیامـــت جـــام جـــم آزاد کـــرد

ایـــن جهـــان از هـــم و از شـــور و از آن دلـــدارها

هـــر جهـــان را بـــا شـــجاعت مـــی‌تـــوان آزاد کـــرد

ایــن جهــان در حــال بگذشــت اســت و حــالا دورهــا

آیـــد آن زشـــتی و روزی کـــه شـــود شـــاه آن خـــدا

لـــرزه آیـــد بـــر زمـــین و مهـــدی و عیســـی خـــدا

ایـــن همـــه دیـــوانگی‌هـــا شـــر یـــزدان اســـت شـــاه

بـــار دیگـــر ســـاز کـــوک و رقـــص آن مزدورهـــا

بـــــازی دیگـــــر تفـــــرج از خـــــدا از ظلـــــم شـــــاه

هفـــت امـــراض و بگـــو و هفتـــاد حملـــه از خـــدا

کشـــــتن آن نطفـــــه در دل بـــــاردار از دورگـــــاه

از بگـــو ده تـــن کـــه او نـــه تـــن همـــه بیمـــار کـــرد

ســـر بریـــد و خـــون بـــه راه و او زمـــین خـــون‌بـــار کـــرد

هـــر کـــه در دنیـــا بگـــو منـــزل بگـــو دارد نشـــان

طعمـــه ایـــن بـــازیِ بیمـــاری خـــود انبـــاز کـــرد

داد بیـــداد از دل ظلـــم خـــدا آغـــاز کـــرد

هـــر نفـــس را طعمـــه بـــدخواهیِ آن نـــاز کـــرد

بـــر دلـــش هـــیچ از دل کـــس دارد او اینســـان خبـــر

کـــز بریـــدن ســـر بـــه تـــن‌هـــا نغمـــه‌ای را ســـاز کـــرد

بـــاز آن دیـــوانگی‌هـــا و جهـــان همـــراز کـــرد

او همـــه کـــابوس دنیـــا را بـــه واقـــع بـــاز کـــرد

کشـــت و بـــار دیگـــری خـــون بـــر زمـــین‌هـــا او چکانـــد

او عطـــش را از خـــودش ایـــن‌گونـــه او ســـیراب کـــرد

یـــار او شمشـــیر در دســـت و بـــه دنیـــا آز کـــرد

از غـــم کشـــتار ایـــن دنیـــا خـــدا هـــم نـــاز کـــرد

ســـر بـــه تـــن را او بریـــد و کـــودکی در شـــاهراه

بـــــی‌ســــر او فریـــــاد آزادی جهـــــان آغـــــاز کـــــرد

آتـــش از آن آســـمان‌هـــا بـــر زمـــین پـــرواز کـــرد

ســـوخت ایـــن دار جهـــان و آن جهـــنم ســـاز کـــرد

آتشـــی بـــر جـــان و شـــعله‌ور همـــه جـــان‌هـــا رهـــا

حـــال پایـــان جهـــان و آن جهـــان آغـــاز کـــرد

یـک بـه یـک بـی‌سـر بـدون پـا و خاکسـتر بـه جـان

در برابـــر ایـــن جنـــونِ آن خـــدا همبـــاز کـــرد

حکـــم آنـــان حکـــم بیمـــاری آن مجنـــون خـــدا

بـــار دیگـــر ظلـــم خـــود را بـــر جهـــان آغـــاز کـــرد

ایـــن‌چنـــین اســـبابِ تفـــریح و چنـــین بـــازی خـــدا

وعـــده دیـــرین خـــود را فـــاش و او ایـــن راز کـــرد

آن جماعـــت آن قطـــار و آن چنـــین ســـیل از نســـان

فـــوج فـــوج او در دل آتـــش بـــدین اغمـــاض کـــرد

بـــاز بایـــد رنـــج و نشـــر صـــد شـــکنجه دردهـــا

او چنـــــین قِتـــــال و قتـــــالان خـــــود را ســـــاز کـــــرد

هـــر چـــه گفـــت و در کتابـــان و در آن دیـــوانگی

یـــک بـــه یـــک صـــدها بگـــو بـــدتر زِ آن را بـــاز کـــرد

هــر کــه در دنیــا بــه زنــدان و بــه حصــر و بــود حــال

ایـــن‌چنـــین زنـــدان دیوانـــه بـــه رویـــش بـــاز کـــرد

آتـــش و درد و شـــکنجه وای از ایـــن دیـــوانگی

او بـــرای شـــادی‌اش جـــام جهـــان آغـــاز کـــرد

حـــال در انهـــای آن دیـــوانگی‌هـــا آن خـــدا

از چنـــین بـــازیِ خـــود شـــادیِ خـــود را ســـاز کـــرد

غـــرق ظلمـــت قلـــب جـــن‌دار و جهـــنم حـــال راه

بایـــد از شـــوریدن شـــوری جهـــان آزاد کـــرد

در دل دیـــوانگی‌هـــا و جنـــون و آن خـــدا

نـــو گـــل امیـــد بشـــکفت و دگـــر پـــرواز کـــرد

قبــل از ایــن دیــوانگی‌هــا و بــه شــور آن جهــان

نغمـــه فریـــاد و امـــروزِ جهـــان را ســـاز کـــرد

حـــال در قعـــر جهـــنم جـــای دارد آدمـــان

بایـــد ایـــن زنـــدان شکســـتن چـــاره‌ای آغـــاز کـــرد

هــم بــه مهــراز و بــه اردان و بــه شــیطان جانشــان

از دل زشـــتی جهـــنم ایـــن‌چنـــین پـــرواز کـــرد

هــر نفــر آزاده در حصــر اســت و حــالا روحشــان

بـــر همـــه آزادگـــی‌هـــای جهـــان پـــرواز کـــرد

یــک بــه یــک بیــدار و بــا فکــر و همــه کردارشــان

عـــزم جـــزم آن دلاورهـــا جهـــان آزاد کـــرد

هــر کــه در زنــدان و آری ایــن‌چنــین زنــدار بــود

دل بـــه دریـــای رهـــایی زد چنـــین انبـــاز کـــرد

بـاز هــم آن شـور دیـرین و بـه حـالا سـخت کـوش

آن چنـــین رؤیـــای دیـــرین را بـــه واقـــع ســـاز کـــرد

یــک بــه یــک بـا هــم بـرای یــک رهــا آزاد تــا

آن جهـــنم را بـــه طـــول ایـــن جهـــان پـــرواز کـــرد

آن کـــه دنیـــایش همـــه آزادی و آزادگـــی اســـت

بـــر چنـــین کوشـــش همـــه دنیـــای را همـــراز کـــرد

بـــر دل هـــر تـــن بگـــو آزاده‌هـــا ایـــن فکـــر تـــا

مـــــن بمیـــــرم لیـــــک دنیـــــا و جهـــــان آزاد کـــــرد

او کـــه نتوانـــد بـــه نـــابودی خلـــق خـــود شـــفا

آن شـــفاگر دســـت خـــود را از جهـــان کوتـــاه کـــرد

ایـــن‌چنـــین بیـــدار هـــر تـــن هـــر نفـــر آزاده تـــا

جـــــام جـــــم را از دلاور بـــــودنش آزاد کـــــرد

حـــــال روز آن رهـــــایی و چنـــــین میعادگـــــاه

هـــر نفـــر خـــود را زِ غـــل زنجیـــر ظلـــم آزاد کـــرد

آمـــده بیـــرون و شـــیطان بـــا خـــودش آن صـــد هـــزار

از دل آن ظلمـــــت آری ایـــــن‌چنـــــین بیـــــدار کـــــرد

شـــــر اردان و بـــــه شـــــور آن دلاور بـــــی‌شـــــمار

او جهـــــــنم را بـــــــرای خویشـــــــتن آزاد کـــــــرد

در دل مهر و به مهراز و همه زن با زنان

نغمه آزادگی‌های جهان را ساز کرد

این همه آزادگان در پیش از زندان رها

حال باید آن همه زندان یزدان زار کرد

با هم و یکدل به نابودی همه ظلم خدا

یکدلان با هم به سوی عاشقی پرواز کرد

حال باید آن همه زندان و آن دیوارها

با دلاور بودن خود این جهان هموار کرد

هر چه زندان و هر آنچه حصر دارد آن خدا

یک به یک را با دل امید خود آزاد کرد

ریشـــه ایـــن ظلمـــت و در قلـــب خـــالق آن خـــدا

بر کنـــــد از قلـــــب او خشـــکانده را احـــراز کـــرد

عاشـقان هـر چـه بـه قلـب ایـن جهـان زنـدان کـه بـود

یـــک بــــه یـــک را انهـــدام و هـــر نفـــر آزاد کـــرد

وقـــت بیـــداری و آزادی رســـیده ایـــن شـــرا

ایـــن جهـــنم را بـــه نـــابودی و آزاد اســـت مـــاه

امـــر کـــرده هـــر کجـــا را تـــو ببینـــی آن شـــرا

بایـــد آن ســـر برکنـــی ای خلـــقِ کَـــه از ایـــن خـــدا

انبیـــا و اولیـــا و آن فرشـــته جـــن و انـــس

بـــا همـــان درب رهـــایی بســـته و اینســـان شـــگرف

هــــر نفــــر آزاده در جنــــگ و بــــه رزم آن خــــدا
ســــیل ایــــن مرتــــد محــــارب را ببــــین اینــــک خــــدا

جنــــگ در رو و بــــه شمشــــیر و بــــه ســــرب تــــاج‌دار
نعــــره مــــی‌زد ای کهــــان ایــــن چیســــت ایــــن شــــوخی نــــار

یــــک بــــه یــــک درهــــم پــــر از زخــــم و بــــدن‌هــــا درد دار
آن خــــدا فریــــاد و ای کوچــــک حقیــــران دســــت پــــار

حــــال مهــــراز اســــت و آن ســــیل زنــــان اشــــک‌بــــار
بــــر چنــــین روزی همــــه در جنــــگ و در آن اقتــــدار

تــــا تــــه جــــان و همــــه بــــا هــــم بــــه راه آن هــــدف
ایــــن‌چنــــین آزادگــــان در راه ایــــن جنگــــار رفــــت

اردنـــــان و اردن و اردان و ایـــــن ســـــیل عظـــــیم

بـــا شـــکوه و نقشـــه‌هـــایی بکـــر اینـــان در کمـــین

بـــاز آن جنـــگ و دلاور از خـــود و دنیـــا گذشـــت

او بـــــه راه ایـــــن رهـــــایی بـــــا دل و دنیـــــای گشـــــت

شـــر شـــیطان و بـــه شـــورش‌هـــای ایـــن طغیـــانگران

بـــا دلاور بـــا شـــجاعت بـــر خـــدا بـــر جـــان خـــان

ایـــــن همـــــه بـــــی‌بـــــاک در راه غـــــرور و افتخـــــار

جنـــــگ بـــــی‌تکـــــرار در قلـــــب خـــــدا و اقتـــــدار

ایـن بگـو جنـگ اسـت و جنـگِ در قیامـت بـر خـدا

ایـــن همـــه آزادگـــی و شـــور و طغیـــان بـــر تـــو شـــاه

ایــــن‌چنـــین فرمـــود ای کوتـــه نشـــینان ای خـــزان

ای کــــه حیـــف نـــان و انســـان و ملائـــک حوریـــان

بـــر شـــما گفـــتم بکـــش ایـــن قائلـــه را خـــتم کـــن

حیــف ایــن خلقــی کــه مــن کــردم جهــان را هضــم کــن

ایـــن‌چنـــین فرمـــود و صـــدها بـــدتر از اینســـان فـــرود

هـــم بـــه تحقیـــر و بـــه آتـــش نالـــه‌هـــایی بـــس نمـــود

ای شــــما کوتـــــه حقـــــارت بنـــــدگان و بردگـــــان

قائلــــه خـــتم و گرنــــه ســـیلِتـــان بـــر بـــاد خـــوان

یـــک بـــه یـــک از حـــور و از غلـــم و فرشـــته مالکـــان

از چنـــین خـــالق بـــه پســـتی شـــد پـــر از صـــدها فغـــان

آمـــده بیـــرون از ایـــن دیـــوانگی‌هـــا دور بـــود

او پـــــی آزادی خـــــود آن جهـــــان نـــــور بـــــود

ســـــیل اینـــــان از دل یـــــزدان و از آن زور بـــــود

حـــال بـــی‌پـــروا بگـــو بـــر ضـــد یـــزدان دور بـــود

بـــــر دل آزادگـــــان و جـــــاهِ فریـــــاد رهـــــا

لانـــه کـــرد و در پـــی تبعیـــد خـــود از نـــور بـــود

قـــدرت آزادگـــان از ایـــن فـــزون و جـــور بـــود

حـــــال دیگـــــر روز نـــــابودی خـــــدای زور بـــــود

یکـــــدل و عاشـــــق همـــــه در راه آزادی رهـــــا

جنـــگ و فریـــاد و جهـــان را تـــابعِ ایـــن نـــور بـــود

حـــال دیگـــر روز پیـــروزی و روز ایـــن رهـــا

آن خـــــــدا در انتهـــــــا و راه او در زور بـــــــود

آزادی

این‌چنین پیروز و بی‌پروا به دنیا عاشقان

عشق آنان کرده این جام جم از آزادگان

هر تنی از آن خدایان خود به خود تسلیم کرد

این‌چنین سیلی از آنان در پی تحریم کرد

آن که بی‌حد از خدا دم می‌زد و مدح و ثنا

او نخستین خویشتن را بر رها تسلیم کرد

هر که در آن وادی و در آن سرایی جاه داشت

از خدا نفرت بجویید و چنین تعظیم کرد

ایـن خـدایان در پـی دون مانـدن و دون مـایگی اسـت

لـــیکن آن آزادگـــان او را چنـــان تکـــریم کـــرد

هــیچ تــن از خــواب و بیــدار و از آن یــاران خــدا

در بـــرش ننمانـــده و او را بـــه خـــود تســـلیم کـــرد

ایـــن خـــدا بـــار دگـــر تنهـــا و تنهـــاتر خـــدا

بـــار دیگـــر از ازل روز خـــودش تنظـــیم کـــرد

در پـــی هـــیچ و از آن پـــوچی و هیچـــی ایـــن خـــدا

زخـــم خـــود را بـــا دل پـــوچی خـــود ترســـیم کـــرد

حـــال هیچـــی در کنـــارش نیســـت ایـــن تنهـــای هـــیچ

او دگـــر قـــدرت نـــدارد قـــدرتش تســـلیم کـــرد

هــر چــه غیــر و ممکــن و دور از خیــال و بــاور اســت

بـــر رهــــایی و بـــه ایـــن آزادگـــی تعظـــیم کـــرد

شـــور و طغیـــان و بـــه عصـــیان و همـــه تـــن عاشـــقان

از دلاور بـــودن خـــود ایـــن‌چنـــین تکـــریم کـــرد

آن خـــدا در حصـــر و حـــالا آن خـــدا تنهـــا کـــه شـــاه

بـــر کســـی نتـــوان و قـــدرت را زِ خـــود تســـلیم کـــرد

روز قـــانون اســـت و روز حکـــم آری بـــر خـــدا

بـــی‌شـــمارانی کـــه از ظلـــم خـــدا تکبیـــر کـــرد

آمدنـــد و حـــال بایـــد پاســـخی داهـــد خـــدا

او کـــه از ظلـــم خـــودش آگـــه از آن تجلیـــل کـــرد

روز عـــدل اســـت و عـــدالت روز راهـــی در رهـــا

آن همـــه آزادگـــی بـــر قـــوم مـــا تـــدبیر کـــرد

بایـــد ایـــن ظلـــم و جنایـــت پـــاک باشـــد دورهـــا

آن خـــدا بـــار دگـــر بـــر مـــا جهـــان تهدیـــد کـــرد

آمدنـــد و یـــک بـــه یـــک از دور آری قصـــه‌هـــا

در برابـــر شـــاه بیمـــار و بـــه حصـــر آری خـــدا

ایـــن خـــدا تـــاب ســـخن را دارد از انظارهـــا

نالـــه‌هـــا و گریـــه‌هـــا آن بـــی‌شـــماران ضـــجه‌هـــا

آن همـــه روزی کـــه از دیـــدار درد مـــا شـــما

او بـــه مـــا خندیـــد و از ظلـــم خـــودش تکـــریم کـــرد

مـــا بـــه قلـــب درد و در رنـــج و درون غصـــه‌هـــا

او از ایـــن شـــاد و بـــه تفـــریح خـــودش تـــأثیر کـــرد

آن زنـــی زیـــر تجـــاوز نالـــه‌هـــایی ســـر کشـــید

ایـــن‌چنـــین یـــزدان بیمـــار از دل تقـــدیر کـــرد

آن نفـــس را زیـــر شمشـــیر و گلوهـــا مـــی‌دریـــد

آن خـــدا دیـــد و شکســـتن تخمـــه را تـــدبیر کـــرد

کـــودکی را در پـــی آن هـــیچ او ســـر مـــی‌بریـــد

خـــود بـــه خضـــر و خاضـــران ایـــن حکـــم را تعلـــیم کـــرد

بـــر ضـــریحش ســـر دریدنـــد آن هـــزاران اشـــتران

او از ایـــن خـــونریزیِ جـــام جهـــان تقـــدیر کـــرد

هـــر نفـــس را از دل حیـــوان بریدنـــد و نســـان

از خـــدا اشـــرف شـــدن را ایـــن‌چنـــین تجلیـــل کـــرد

وا مصـــیبت از هـــزاران درد و از ایـــن ظلـــم‌هـــا

آن خـــدا شـــاد اســـت و در بـــازیِ خـــود تزویـــر کـــرد

هـــر کـــه فریـــادی بـــر آورد و بـــه آزادی رســـید

حکـــم آن تیـــغ اســـت و خـــون و آن خـــدا تلمـــیح کـــرد

هـــر نفـــس را مـــی‌بریدنـــد و نفـــس‌هـــا مـــی‌ربـــود

ایـــن خـــدا دیوانـــه بـــود و بـــر جهـــان تـــأثیر کـــرد

صـــدهزاری ظالمـــان را او بـــه تختـــی مـــی‌نشـــاند

از خـــدایی همینـــان شـــاهی‌اش تحکـــیم کـــرد

آن قـــدر گفتنـــد و ایـــن‌هـــا در برابـــر هـــیچ بـــود

بـــاز هـــم او مـــی‌شـــنید و بـــر خـــودش تجلیـــل کـــرد

ضـــجه آن مـــادری طفلـــش بـــدون ســـر بـــه آز

او شـــــنید و بـــــار دیگـــــر کشـــــتنش تـــــدبیر کـــــرد

ایـــن خـــدا دیوانـــه بـــود و هـــیچ در دل او نداشـــت

هـــر نفـــس را کشـــتن و قـــدرت بـــه خـــود تـــأثیر کـــرد

حـــــال روز حکـــــم و آن روز عـــــدالت از رهـــــا

بایـــــد اینســـــان بـــــر جهـــــانِ خویشـــــتن تـــــدبیر کـــــرد

بـــی‌شـــماری آمدنـــد و گفـــت از صـــد ظلـــم‌هـــا

آن خـــدا بشـــنید و دنیـــا هـــم شـــنید و حیلـــه کـــرد

در جهــانِ زشـــت و بـــی‌جــان خــدای شـــرم‌هـــا
بایـــد آن حکمـــی کـــه دنیـــا و جهـــان را خیـــره کـــرد

حکـــــم آمـــــد از دلِ رأی همـــــه جانـــــدارها
بایـــد آن را کـــس قرائـــت پـــس مقـــدر بـــر خـــدا

آمـــده در پـــیش حیـــوانی و آن را عـــرض کـــرد
جمـــع جانـــداران بـــر ایـــن رأی نهـــایی ارج کـــرد

ای خـــدا ای خـــالق بـــدکین و ای مغـــرور شـــاه
ای کـــه بـــا ظلمـــت جهـــان را بـــرده‌ای در قهقـــرا

جمـع جانـداران بـه تـو ایـن نامـه را آن عـرض کـرد
ایـــن بـــه حکـــم عاشـــقان باشـــد جهـــان را نـــرم کـــرد

زیـن پـس آن قـدرت زِ تـو را بـر کنیم و شـاد بـاش
دیگـــر از دســـت تـــو دنیـــای همـــه آزاد بـــاد

انهـــدام قـــدرتت ایـــن بـــود آن اول زِ رای
ایـــن ســـتاندن قـــدرتت جـــام جهـــان را ســـهل کـــرد

از خـــدایی از همـــه شـــاهی خـــود معـــزول بـــاد
تـــو دگـــر همچـــون منـــی همچـــون جهـــانی دور بـــاش

تـو بـه مـا یکسـان و مـا بـه جـان تـو یکسـان شـویم
هـــر دو از یـــک ریشـــه و شـــاه و گـــدا یکســـان شـــویم

زیـن پـس آری تـو همـان جـانی و همچـون جـانِ مـا
هـــر دو از یـــک ســـو و در جـــام جهـــان مهمـــان شـــویم

قــدرتت در دســت جمــع و جــان ایــن جانــدارها

مــا بــه شــور هــم جهــان آزاد و آن آســان شــویم

تــو نــه آن شــاهی و نــه خــالق نــه آن یکتــا خــدا

در چنـــین افســـانه‌ی آزادگـــی یکســـان شـــویم

ایــن‌چنــین گفتــار آنــان ایــن‌چنــین حکمــی کــه آن

درس آزادی و بـــر آزادگـــی مهمـــان شـــویم

زیـــن پـــس آری آن خـــدا زنـــدار و آزاد و رهـــا

همچـــو آن جـــان دگـــر بـــر جـــان دنیـــا جـــان شـــویم

ایــن ســخن‌هــا را شــنید و آن خــدا غریــد گفــت

مـــن جهـــانم جـــام دنیـــا و بـــه اذنـــم جـــان شـــوید

مــرگ بــر ایــن ســیل جانــداران نافرمــانِ خــان

زیــن حقیــران طعمــه‌ی درد و بــر آن حیــران شــوید

جمعــی آمــد آن خــدا را بــرد در آن ســو دیــار

تــو بــرو بــازی بکــن شــاید بــه دل آســان شــوی

رفتــه تنهــا در دل تاریــک او تنهــای مانــد

تــا بــه کــار خــود جهــان خویشــتن حیــران شــوی

فکــر آمــد بــر ســرش آن ســالیان بــس دراز

کــز بــه شــاهی خــودش اوج حماقــت آن شــوی

آن کــه بســیار از دلــش ظلــم گــران بــر جــای داد

حــال هیچــی از شــکنجه بــر دل و جــانش نــداد

ذره‌ای بـــر فکـــر ایـــن بـــازا بگیـــری بـــازی اســـت

کشـــتن و درد شـــکنجه بـــر دل و جـــان یـــاغی اســـت

ذره‌ای فکـــری بـــر ایـــن دنیـــا و پـــوچی خـــود خـــدا

از خـــودش جـــام جهـــانش از همـــه او عاصـــی اســـت

آمـــده در پـــیش اضـــرا و خـــدا نـــالان بگفـــت

پـــس کجـــا بـــودی در آن بـــد روزگـــاران زار خفـــت

آن‌چنـــان اضـــرا نـــوازش مـــی‌کنـــد او را کـــه یـــار

هـــیچ در کـــام جهـــان ناشـــد کـــه او آرام خفـــت

حـــال دیگـــر روز آزادی بگـــو آبـــادی اســـت

بایـــد ایـــن آزادگـــان را در جهـــانی بـــاقی اســـت

سـیل اینـان کـز دل ایـن سـالیان بـس دراز

رنـج و درد و زجرهـا او دیـده و حـالا فـراز

حـال دیگـر روز نشـر آن همـه آزادی اسـت

جـام دنیـا از بـرای هـر کـه در آن بـاقی اسـت

هـر نفـس یکسـان و هـر کـس دارد آن جـانِ گـران

او بـهماننـد دگـر جـان جهـان را حـامی اسـت

هـر کـه بـر بـاور بـه مسـلک‌هـا خـود او بـی امـان

بـر همـه ایمـان خـود او در جهـانش بـاقی اسـت

هـیچ تحمیلـی و زوری نیسـت در ایـن کـاروان

او بـه دنیـای خـودش بـاور خـودش او راضـی اسـت

هیچ ظلمی در دل این جام و دیگر زور نیست

آن شکنجه در خزان و این جهان را شاکی است

هیچ کس قدرت ندارد هیچ‌کس والا نشان

این جهان را گو دگر مرگ همه شه شاهی است

هیچ‌کس والاتر از آن یار گو این کار نیست

شاه و خالق خان و یکتا مرگ اینان شاهی است

معتبرتر از نفس در جام دنیا یار نیست

این جهان مرگ همه خان خدا و شاهی است

همدلان در یک ره و همراهان در یک سرا

یک به یک یکسان و این تاج جهانی باقی است

ایـــن جهـــان را آن قضـــا دارد کـــه قـــانونی در آن

بـــر کـــل و اجمـــاعِ ایـــن جـــام جهـــان را کـــافی اســـت

ایـــن جهـــان آزاد و آزادی شـــود مهمـــان بـــر آن

ایـــن همـــه دنیـــا مـــا را در جهـــانِ یـــاغی اســـت

حـــال دیگـــر ایـــن قضـــا معنـــای هـــر عـــدل اســـت و داد

بـــر دگـــر نفـــی همـــه آزار و ایـــن را حـــامی اســـت

هـــر چـــه مـــی‌خـــواهی بکـــن بـــر کـــار خـــود مشـــغول تـــا

جـــان دیگـــر نفـــی آزار و جهـــان آزادی اســـت

حـــال دیگـــر روز پـــرواز اســـت و ایـــن مغرورهـــا

از جهـــانی کـــز دل عـــزم خـــودش آن بـــاقی اســـت

این‌چنین فرجام ما در قلب تاریکی جهان

قلب ما از نور این آزادگی‌ها راضی است

باید از این راه و از این شاهراه و دور راه

پاسداری باید از آزادی و این رزمگاه

ما دگر آزاد و این جام جهان آزاد شد

این جهان از عزم ما قلب رهایی شاد شد

باید این را تا ابد حرمت وزین تکریم تا

جام دنیا را بر این آزادگی‌ها باقی است

هر که در دنیا بود او حال آزاد است راه

هر چه حیوان و نسان انبات او شاه است ماه

جـان او خــوش‌تــر زِ هــر بــاور زِ هــر میعادگــاه

هــر کــه در دنیــای خــود آزاد و آزاد اســت شــاه

حــال تعبیــر همــه رؤیــای مــا دور اســت شــاد

ایــن جهــان معنــای رؤیــای مــن و مــا اســت مــاه

هــیچ‌کــس در قلــب ایــن دنیــا دگــر مجبــور نیســت

آن خــدا قــدرت نســان گــو و دگــر آن زور نیســت

اردلان و ارمغــان و هــر چــه مهــران اســت شــاد

شــر بــه شــیطان و بــه طغیــان جملگــی جــام اســت شــار

مــا رهــا از بنــد هــر بیــداد و از ایــن دام‌هــا

مــا جهــان دیگــری ســازیم و ایــن راه اســت راه

بار دیگر نغمه و فریاد تا آن دورها

این جهان را ما رها از دست آن بد زورها

طعمه مرگ است آن همه ظلمت همه ظلم خدا

این رها پیش است و این راه رهایی در فرا

این همه هم‌رزم و هم‌پیمانِ من در پیش تا

جام جم را ما دگرگون از دل شب گیرها

این جهان را ما بدل از هیچ در این شاهراه

جام جم آزاد باشد از من و از ما شما